

**TÜRKİYE CUMHURİYET
MERKEZ BANKASI**

Türkiye'nin Büyüme Potansiyeli

**Erdem Başçı
Başkan**

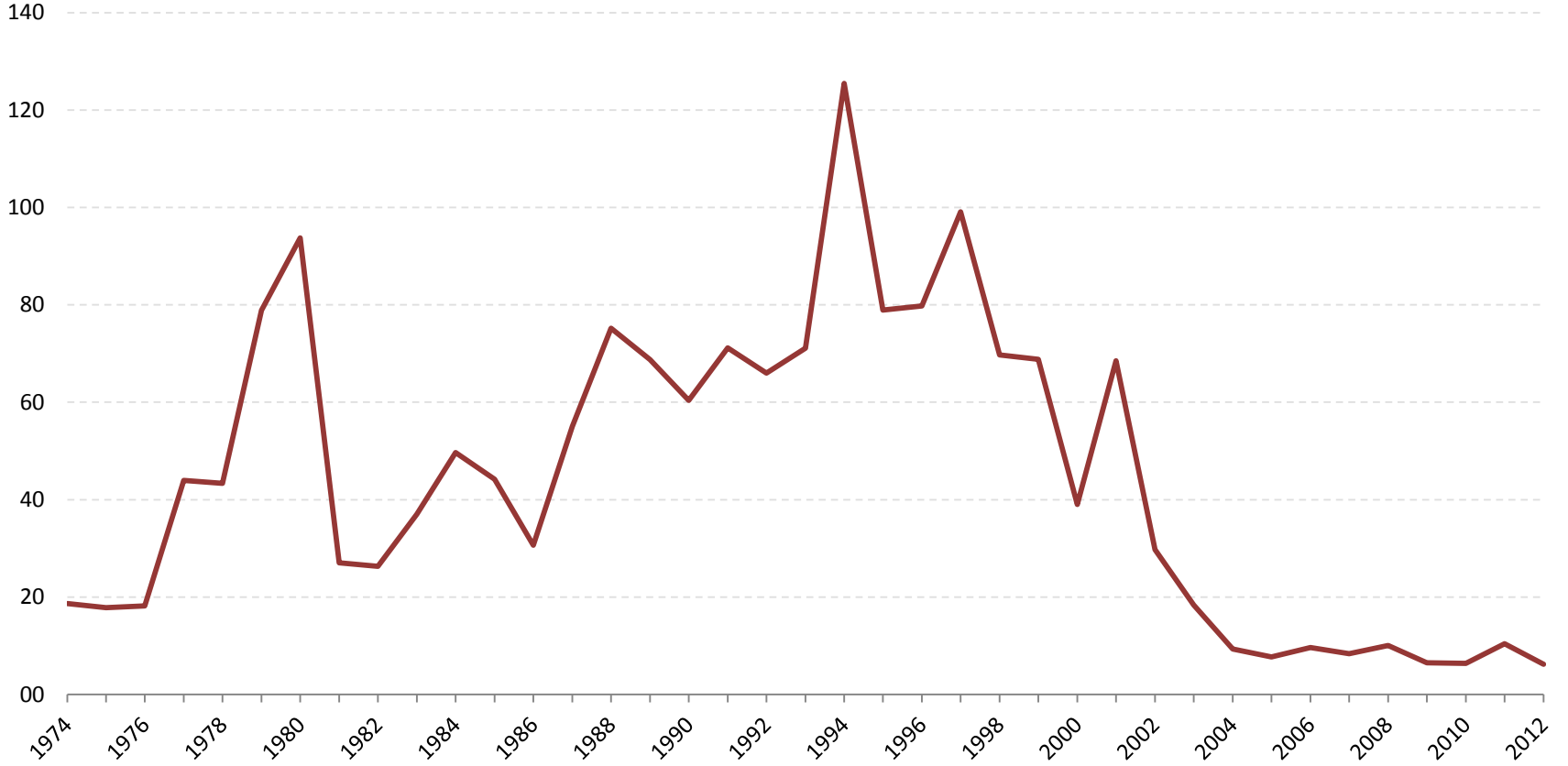
**13 Mart 2013
İstanbul**

Büyümenin Önündeki Engeller

1. Enflasyon
2. Finansal Krizler
3. Yapısal Engeller

Türkiye'de Enflasyon

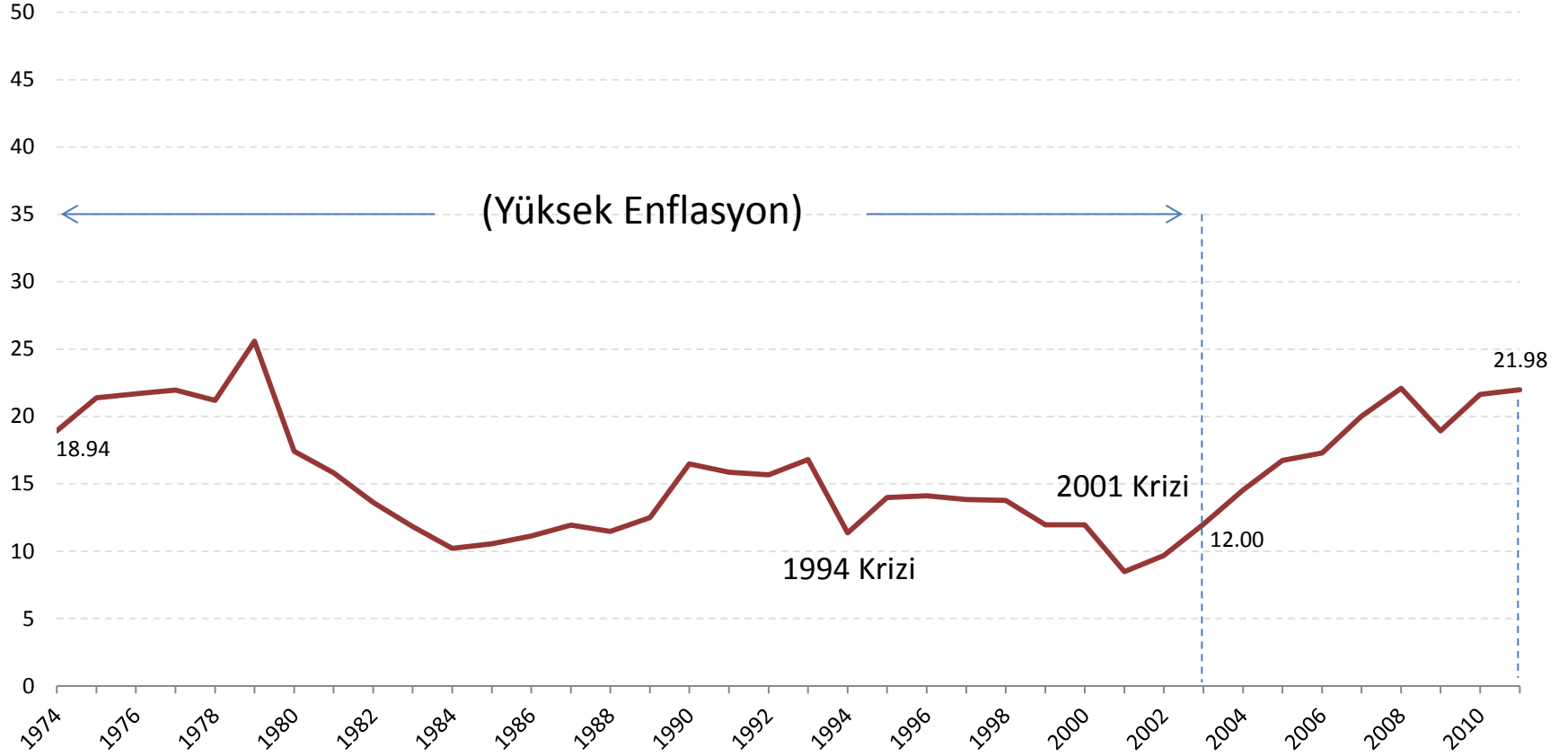
Enflasyon (Yüzde)

Kaynak: TCMB.

Enflasyon ve Krizlerin Maliyeti

Türkiye'de kişi başına gelirin ABD kişi başı gelinine oranı (Yüzde)

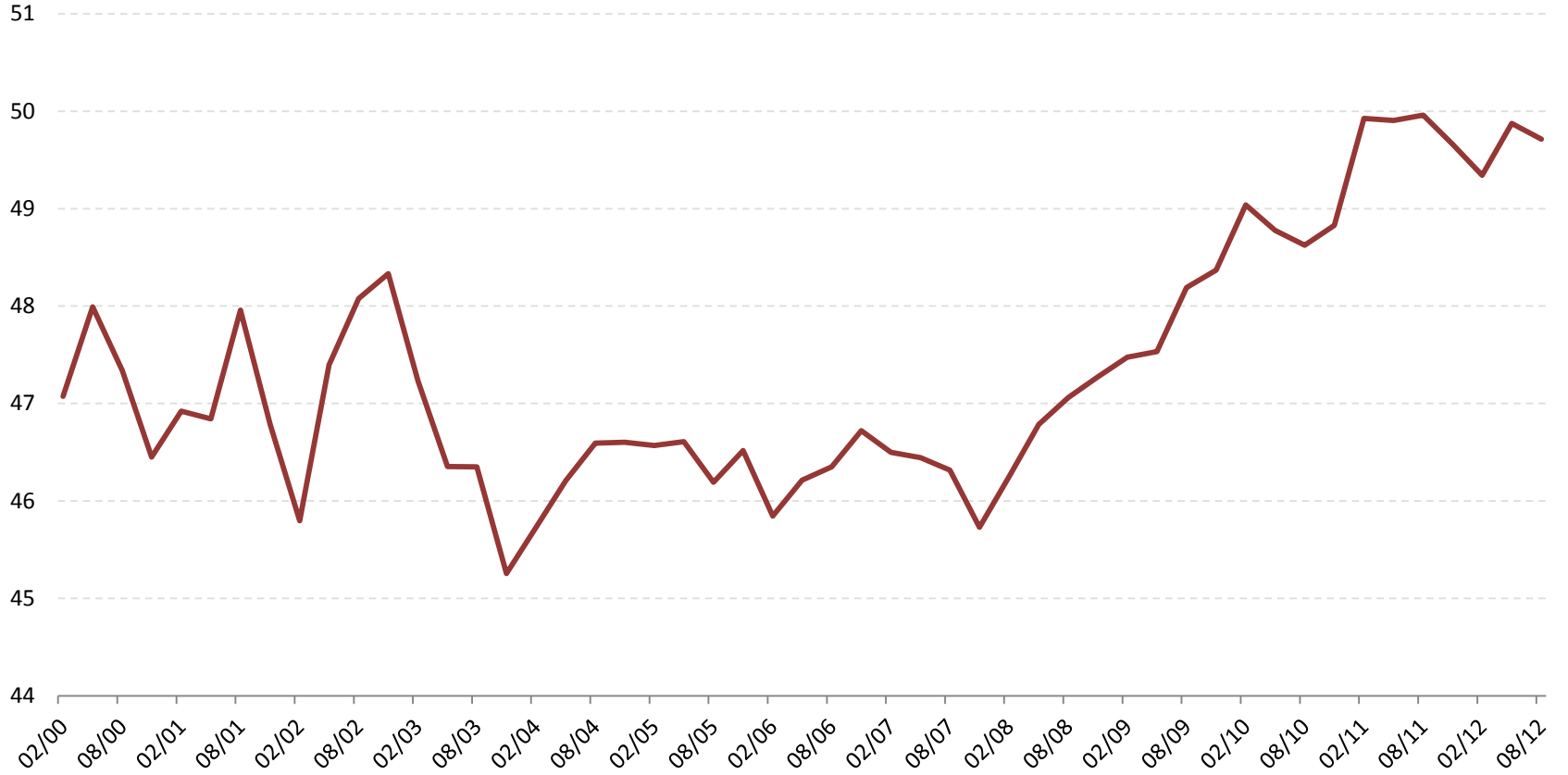
Kaynak: BM, TCMB.

Üretim Fonksiyonu

1. Emek
2. Sermaye
3. Verimlilik

İřgücü

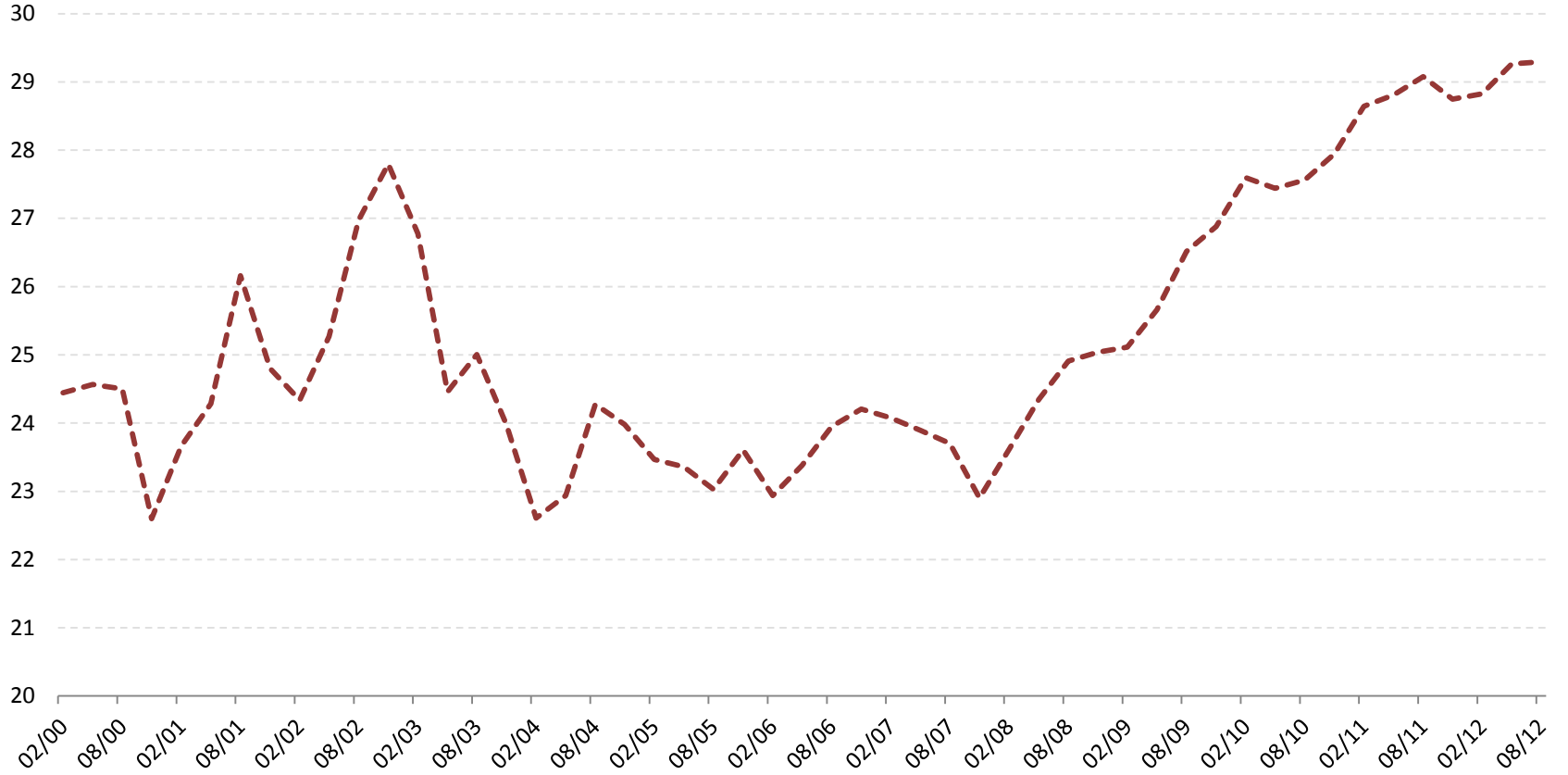
Türkiye'de İşgücüne Katılım (Toplam,Yüzde)

Kaynak: TÜİK

İřgücü

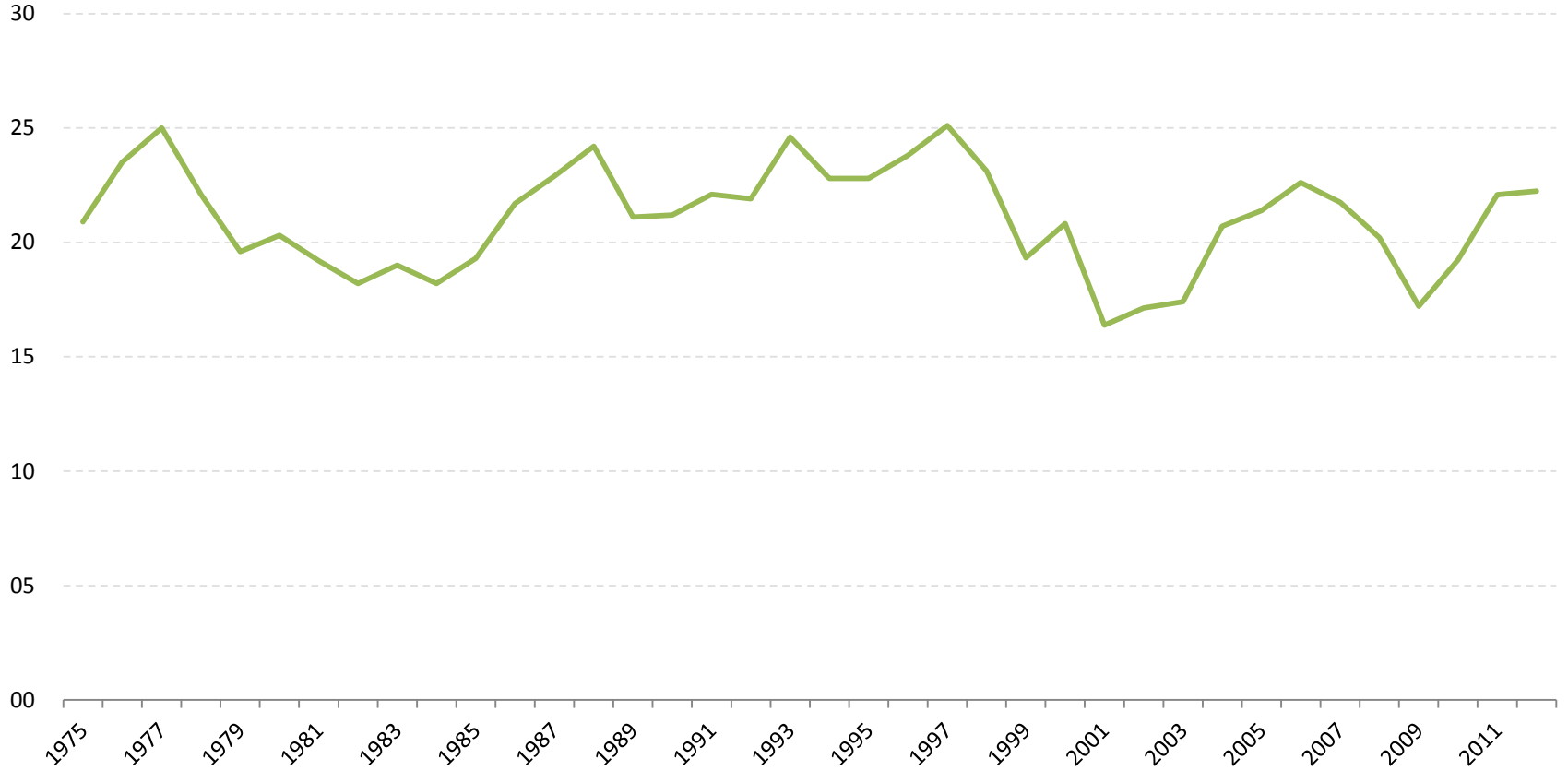
Türkiye'de Kadınların İşgücüne Katılımı (Yüzde)

Kaynak: TÜİK

Yatırımlar

Sabit Sermaye Yatırımları* (GSYH'ye Oran, Yüzde)

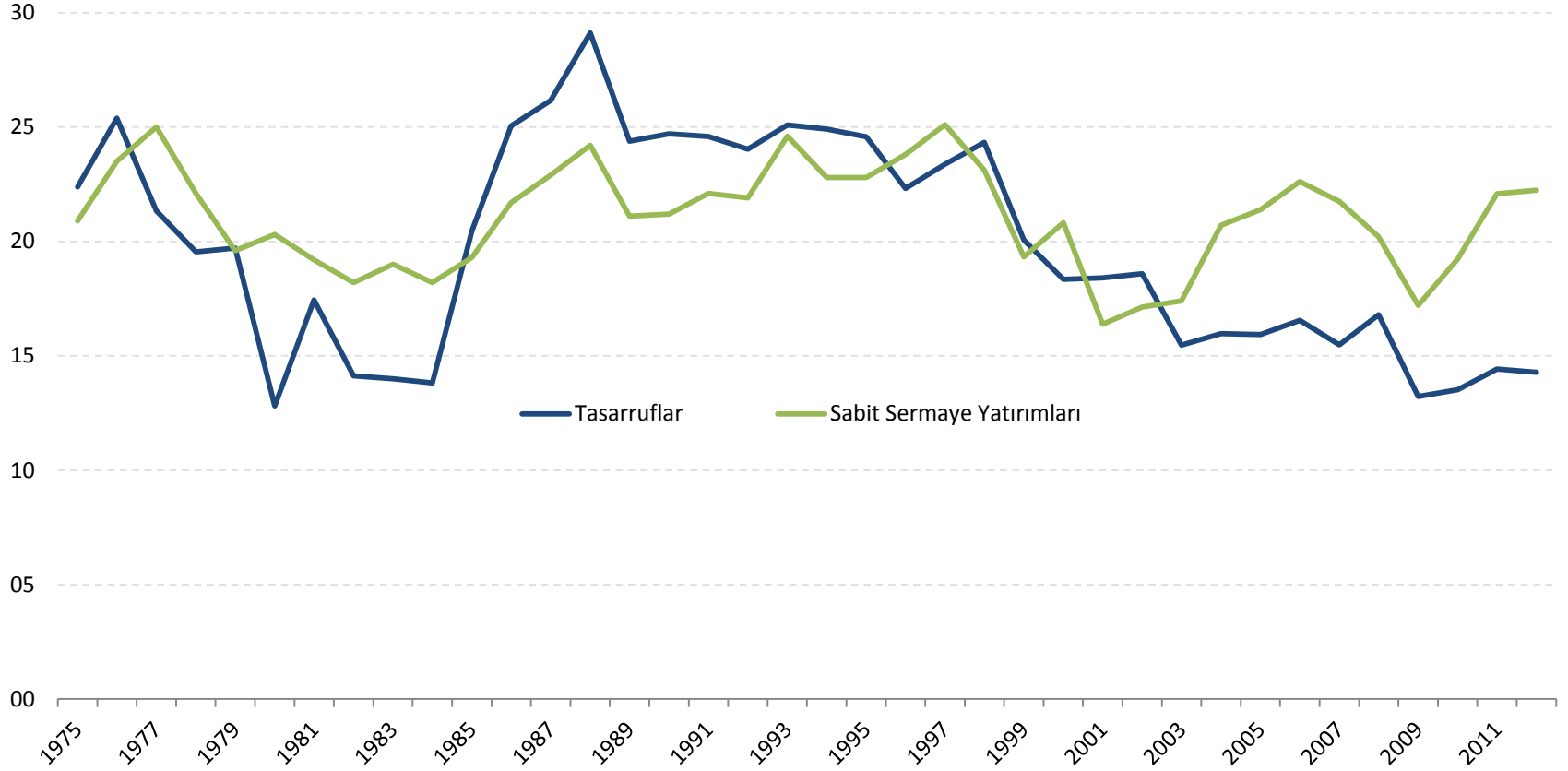
Kaynak: Kalkınma Bakanlığı

*2012 rakamları tahmindir.

Yatırım ve Tasarruflar

Sabit Sermaye Yatırımları ve Yurt içi Tasarruflar* (GSYH'ye Oran, Yüzde)

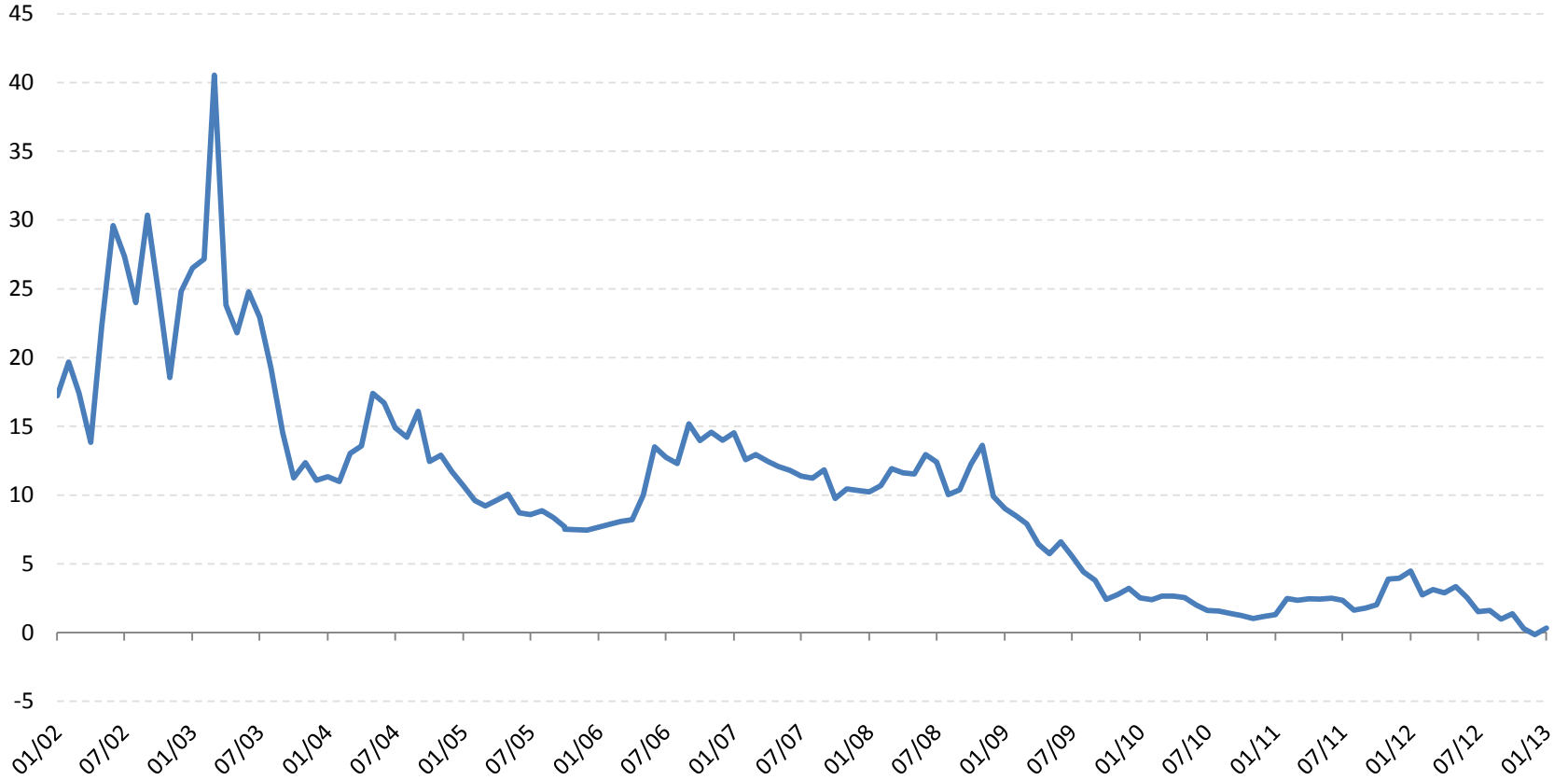

Kaynak: Kalkınma Bakanlığı

*2012 rakamları tahmindir.

Reel Faiz (Piyasa)

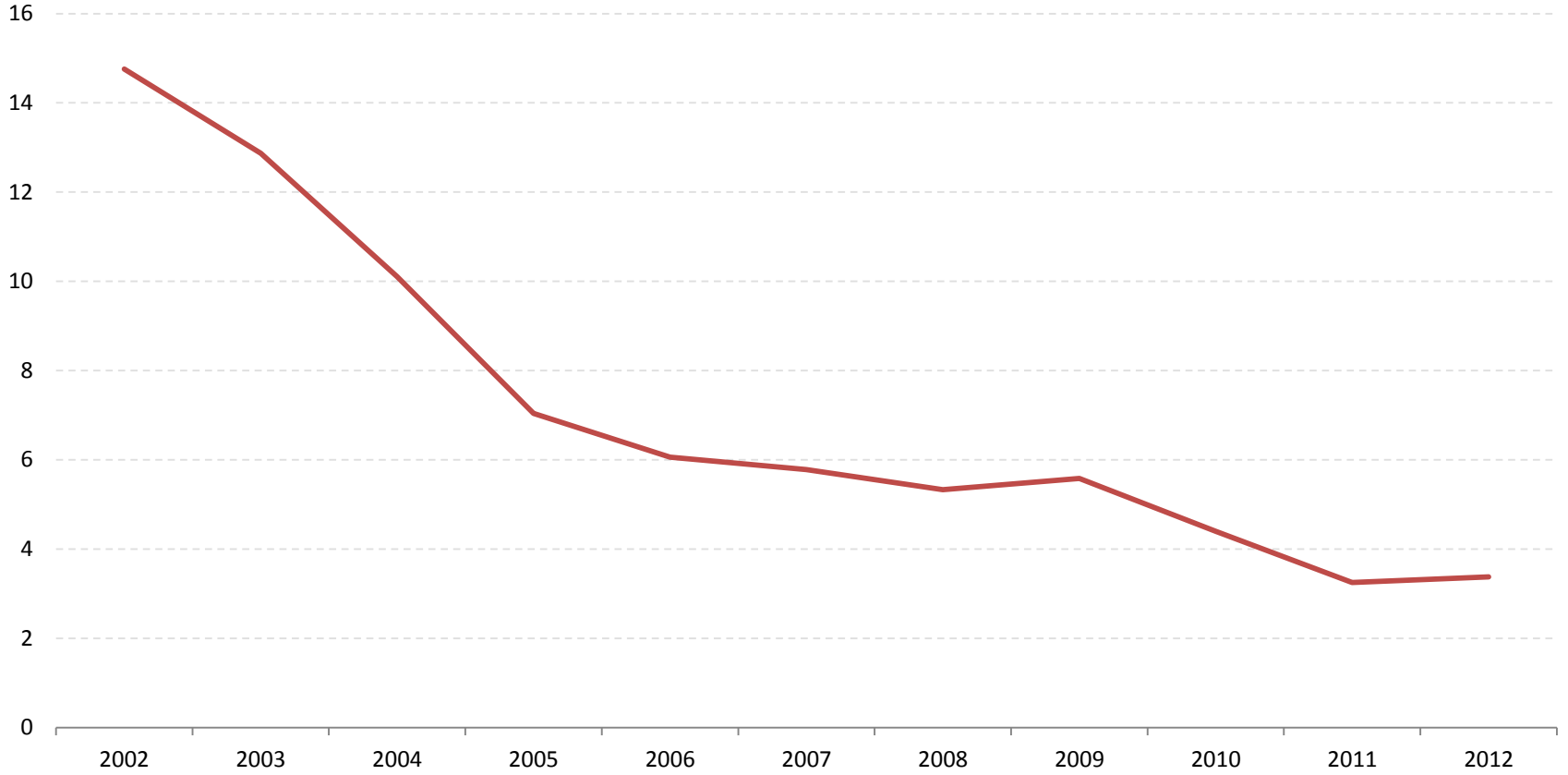
Beklenen DİBS Reel Faizi (%)

Kaynak: TCMB.

Faiz Giderleri

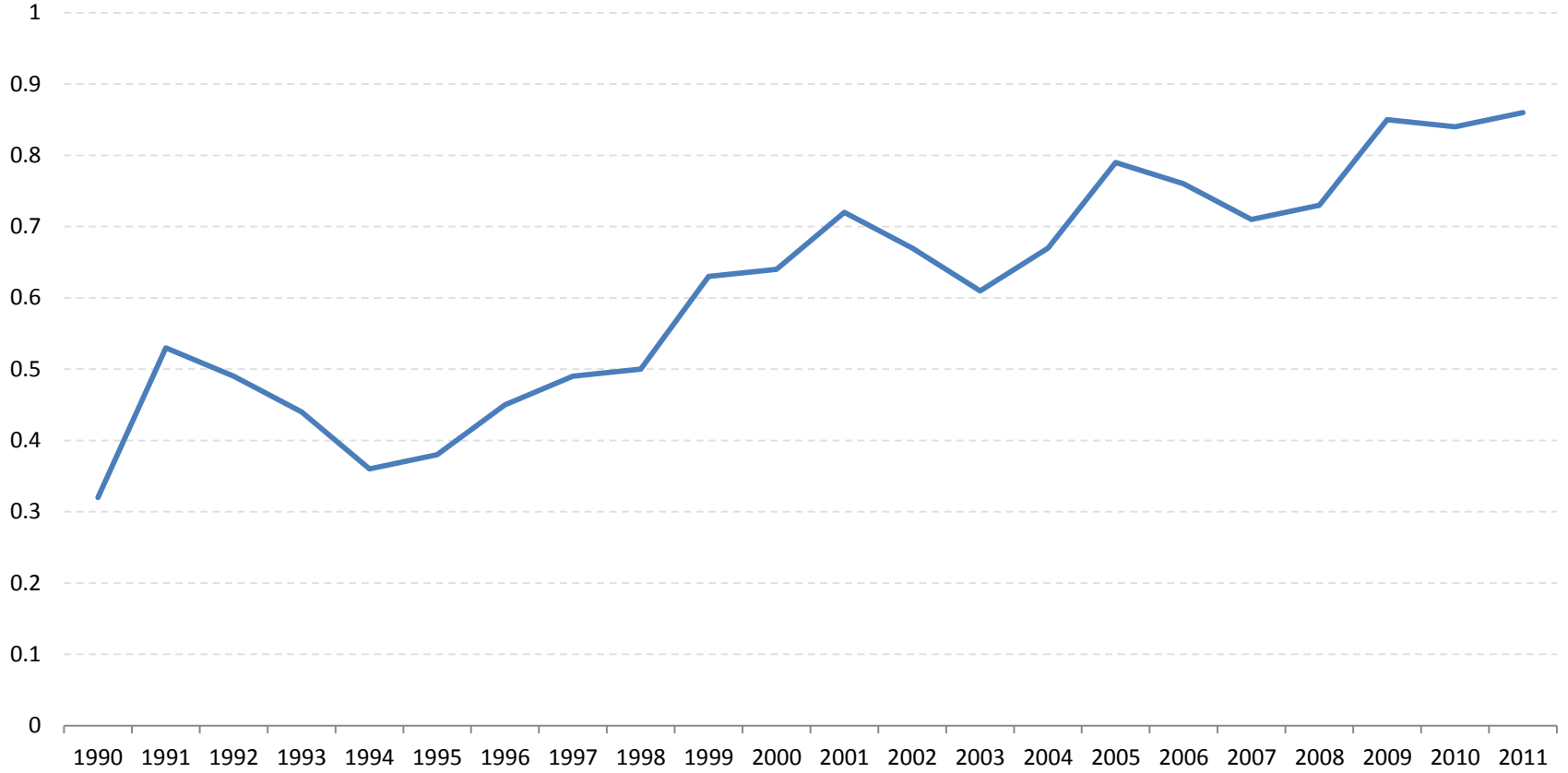
Kamu Faiz Harcamaları (GSYH'ye Oran, Yüzde)

Kaynak: Maliye Bakanlığı

Araştırma ve Geliştirme

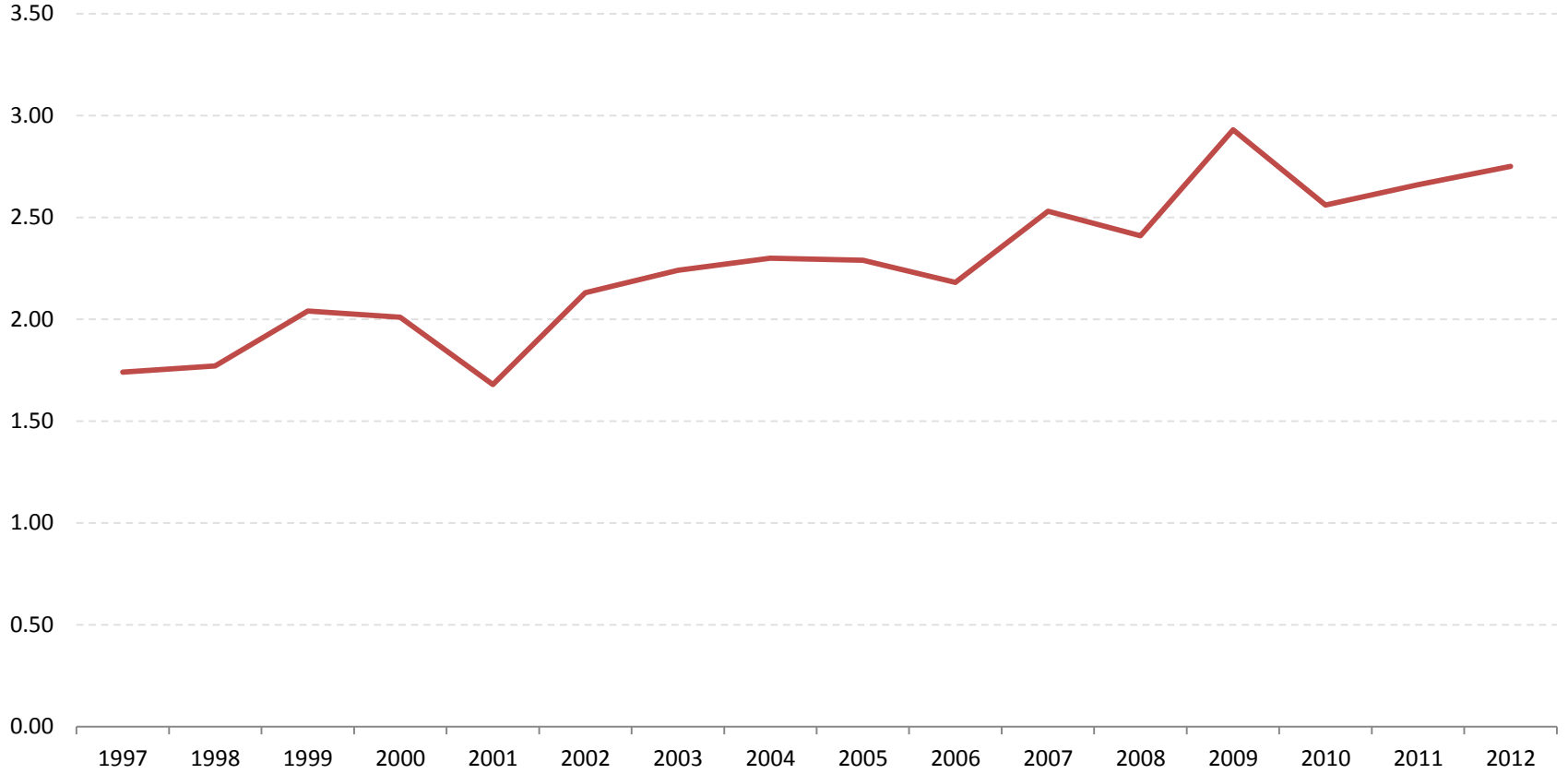
ArGe Harcamaları (GSYH'ye Oran, Yüzde)

Kaynak: TÜİK

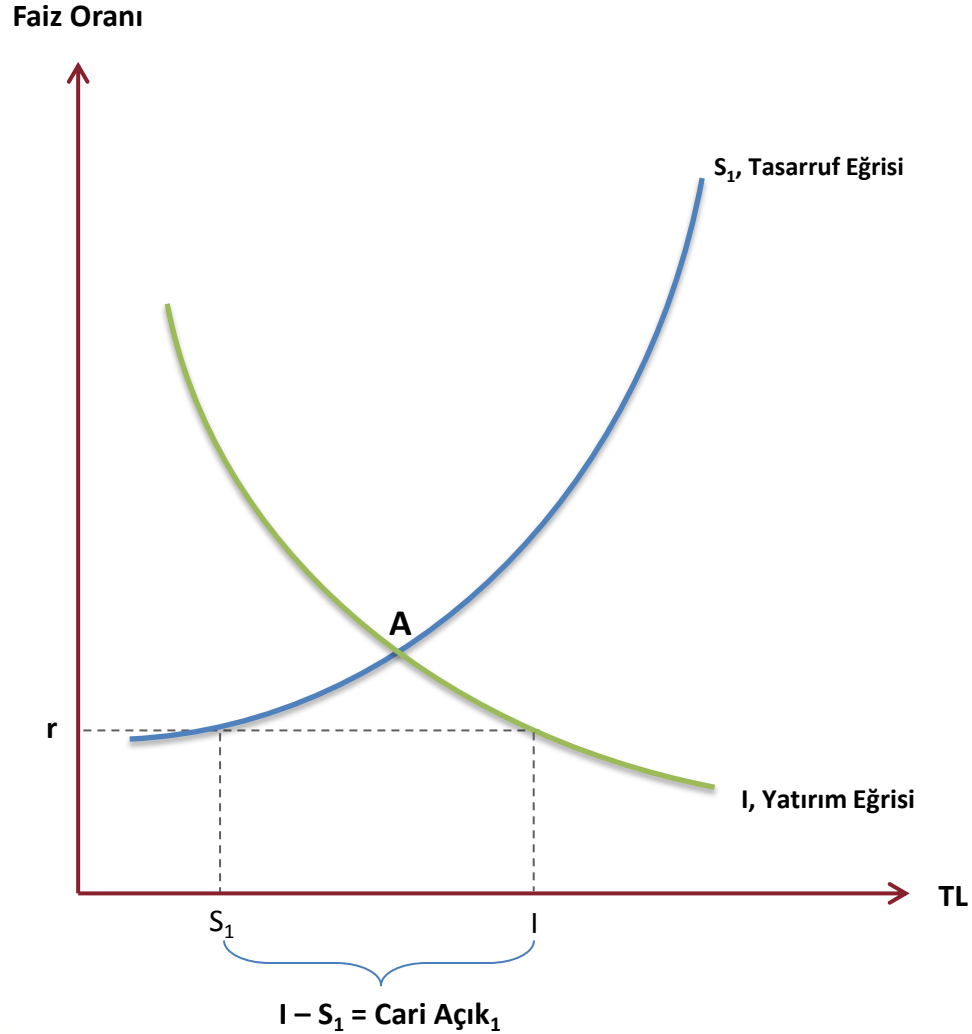
Eğitim Harcamaları

MEB Bütçesinin GSYH'ye Oranı (Yüzde)

Kaynak: MEB Milli Eğitim İstatistikleri

Tasarruf - Yatırım Dengesi ve Cari Açık

Emeklilik Reformu

1 Emeklilik Reformu

Yurtdışı tasarruf artışı

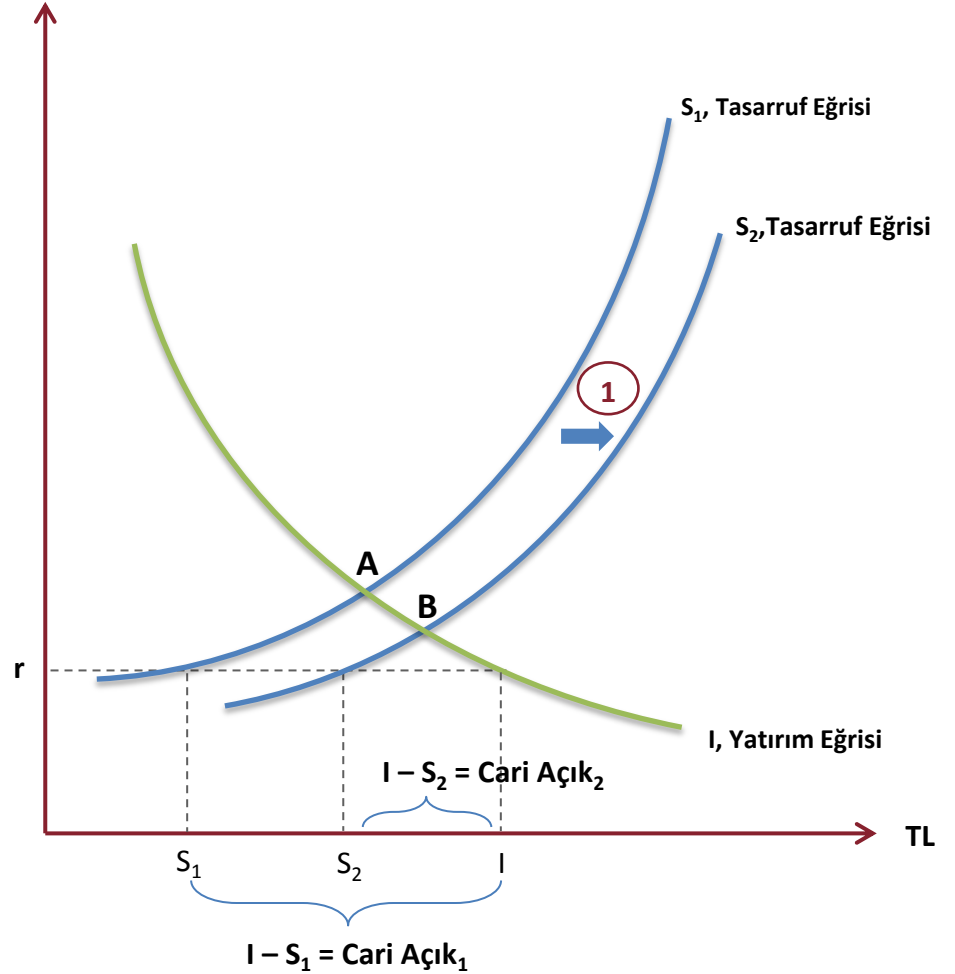

Yatırımların yurtdışı fonlama
gereğinde azalma

Cari açıkta azalma

Faiz Oranı

Makro İhtiyati Politikalar

① Aşırı Borçlanmanın Önlenmesi

Yurtdışı tasarruf artışı

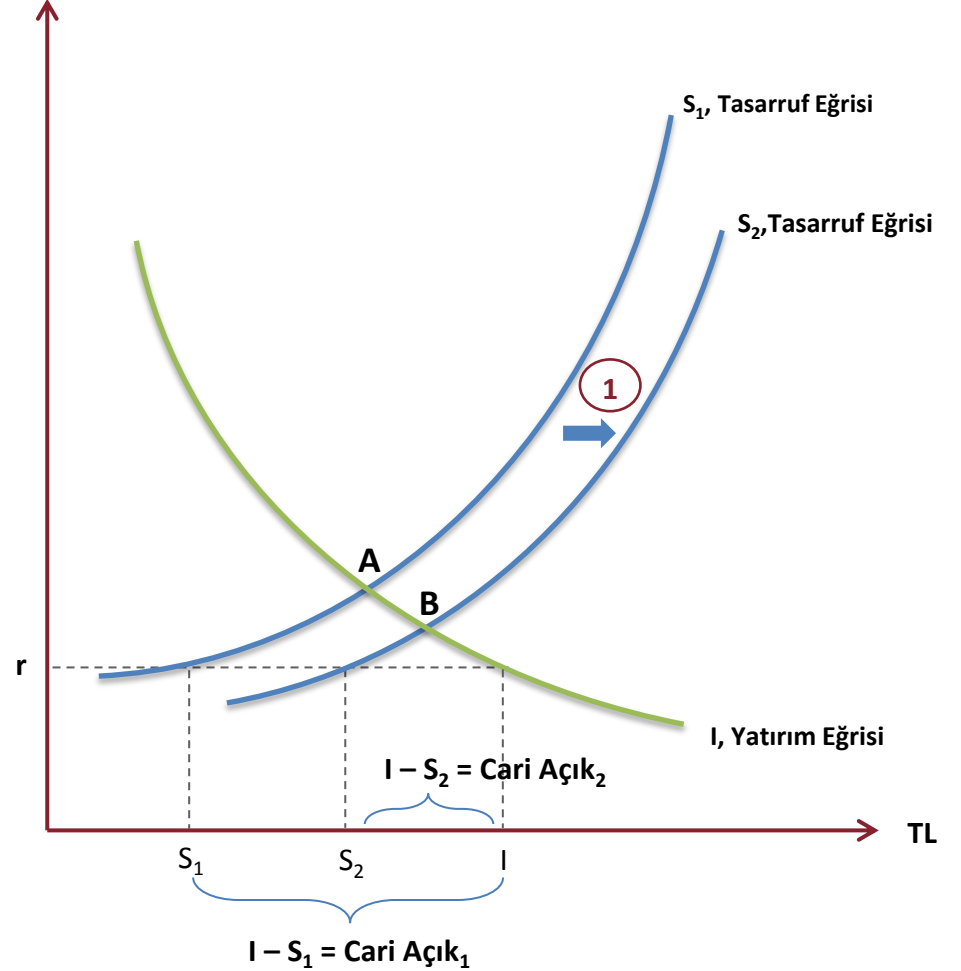

Yatırımların yurtdışı fonlama
gereğinde azalma

Cari açıkta azalma

Faiz Oranı

Tasarruf Bilinci

- **The Endogenous Determination of Time Preference**
Gary S. Becker and Casey B. Mulligan. (1997). The Quarterly Journal of Economics, Vol. 112 (3), pp. 729-758.
- **Cognitive and Attentional Mechanisms in Delay of Gratification.**
Walter Mischel, Ebbe B. Ebbesen and Antonette Raskoff Zeiss. (1972). Journal of Personality and Social Psychology, Vol. 21(2), pp. 204-218.
- **Optimal Financial Knowledge and Wealth Inequality**
Annamaria Lusardi, Pierre-Carl Michaud and Olivia S. Mitchell. (2013). NBER Working Paper 18669.
- **Do the Rich Save More?**
Karen E. Dynan, Jonathan Skinner and Stephen P. Zeldes. (2004). Journal of Political Economy, Vol. 112(2), pp. 397-444.

Finansal Eğitim

1 Tasarruf Bilincinin Artırılması

Yurtdışı tasarruf artışı

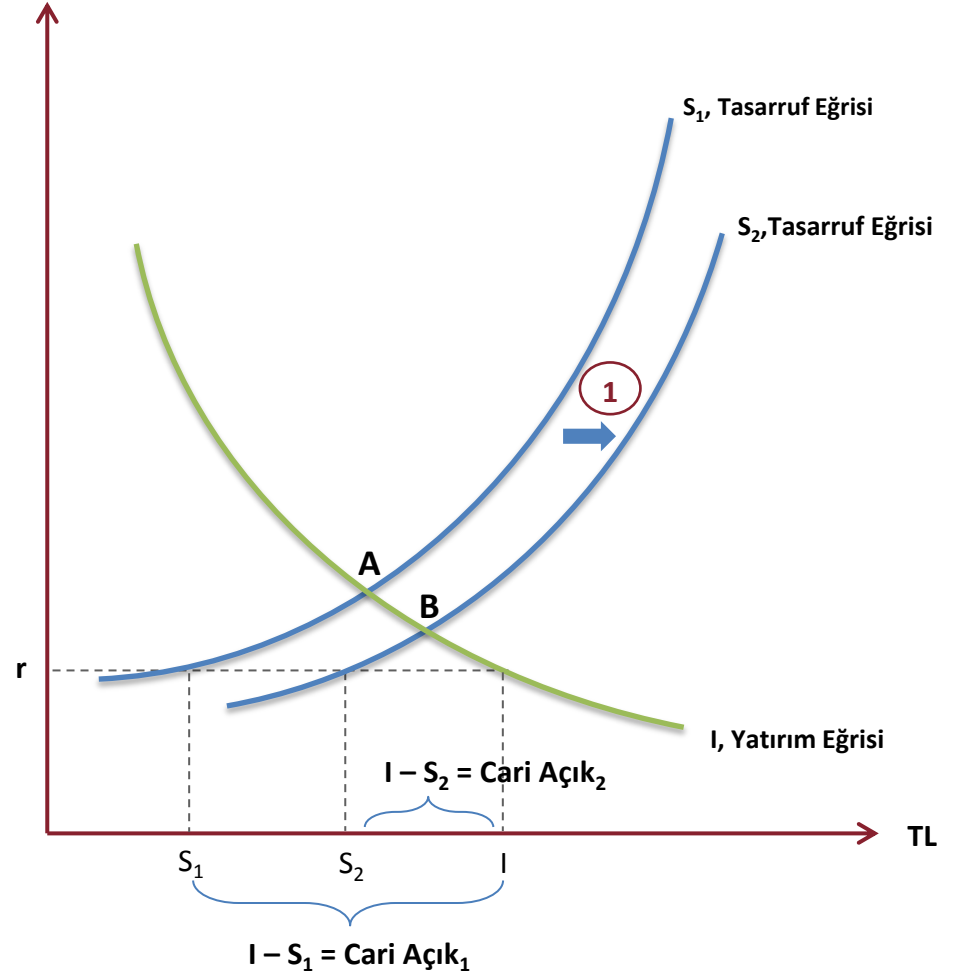

Yatırımların yurtdışı fonlama
gereğinde azalma

Cari açıkta azalma

Faiz Oranı

Büyüme Potansiyelini Artırmak İçin:

1. Fiyat İstikrarı
2. Finansal İstikrar
3. Yapısal Reformlar

Genel Deęerlendirme

- Dünyada düşük büyüme, düşük faiz ortamı devam etmektedir.
- Bu konjunktürde Türkiye için doğru ekonomik politika bileşimi düşük faiz, dengeli büyümedir.
- Dengeli büyüme iç dengeyi (fiyat istikrarını) ve dış dengeyi (ödemeler dengesini) gözeterek büyüme anlamına gelmektedir.
- Finansal istikrar da dengeli büyümenin önemli bir unsurudur.
- Önümüzdeki dönemde de Merkez Bankası, elindeki politika araçları ile dengeli büyümeyi desteklemeye devam edecektir.
- Orta Vadeli Programda yer alan yapısal reformlar tamamlandıkça Türkiye'nin dengeli büyüme hızı daha da artabilecektir.

**TÜRKİYE CUMHURİYET
MERKEZ BANKASI**

Türkiye'nin Büyüme Potansiyeli

**Erdem Başçı
Başkan**

**13 Mart 2013
İstanbul**